

L'AUTONOMISTA

ARI FEDERALISTA REPUBLICÀ I D'AVISOS I NOTÍCIES - ES PUBLICA A LA TARDA

GIRONA, DISSABTE, 21 DE DESEMBRE DEL 1935

NUMERO 9,78

FRANQUEIG CONCERTAT

DOS PESAS Y DOS MEDIDAS, NO LA JUSTICIA EN LA REPUBLICA HA DE SER JUSTA Y EQUITATIVA

(Colaboración exclusiva)

Los delitos comunes, la complicidad y el encubrimiento tienen sanciones que inflexiblemente son aplicadas a los que se incurrían en tales características. Y en cambio, en los delitos que son comunes son desviados en un sentido de responsabilidades políticas por los que hacen del impunidad norma de conducta, los cómplices encubridores, se consideran libres de toda responsabilidad y con inocencia bastante para seguir imponiendo su predominio en las esferas parlamentarias.

Este es el caso que se ha registrado los que formaban parte del Gobierno el 12 de julio de 1935. Sabían perfectamente —por lo menos el señor Gil Robles—, que se había cometido, con anuencia del señor Lerroux, el intento de un acto arbitrario y legal, pues al tener noticia de que "si así se lo hacía saber al presidente sería provocar una crisis de ninguna forma interesada al país y que, como mal menor, era preferible transigir con el hecho, aun siendo profundamente", y a pesar de semejante enormidad y a pesar de constituir tal actitud un delito de complicidad o encubrimiento, rehusando toda responsabilidad, — es decir, cuando rehúela, pues ya vendrá el momento de exigirle—, haciendo pasar el asunto como un hecho político, y para que no recaiga la culpabilidad sobre los principales autores y cómplices, sacrifican a un señor, y hacer decidir su inculpabilidad por 119 bolas blancas contra 60 negras, o sea 179 votos de un parlamento en el que hay 430 diputados.

Después de la votación parlamentaria de cedistas, agrarios, radicales, melquiadistas y regionalistas, algunas abstenciones —votación normal e improcedente, por figurar el Gobierno, el día de la misma y ante la actuación de la Comisión el 21, excepto el jefe del partido radical, varios de los ministros que intervinieron en este asunto, el 12 de julio último, — nadie podrá demostrar que no exista la complicidad o encubrimiento del hecho legal y arbitrario, o delictuoso, denunciado por el capitán Nombela.

Siendo así, no podrá quedar imputada la responsabilidad que a cada uno le corresponda. Es preciso que cada uno aguante su vela. Y no tendrá remedio que aguantarla, aunque, a veces, se intente burlar todo indicio de culpabilidad.

La Justicia no puede tener dos pesos y dos medidas. Si se persigue seriamente a los que delinquen, por tanto, por miseria o por fatalidad, a unos desgraciados; no hay delito, ni puede consentirse, que no se castiga a los que delinquen ocupando cargos públicos y amparados, además, por la coraza de sus actas de diputados.

Los autores, cómplices y encubridores de todo delito común — aun cuando se esfuerzan en convertirlo en una responsabilidad política — han de ser sometidos a procedimiento criminal como los demás delincuentes. La República ha de ser clara, precisa de conducta y de procedimientos, honestidad, dignidad y Justicia.

Y si la Justicia no se aplica equitativamente, no tiene ninguna eficacia ni merece ningún respeto.

El señor Gil Robles, dijo el 12 de julio de 1935, al enterarle el capitán Nombela, inspector general de Colonias, por mediación de un diputado, de la famosa orden de pago, que era preferible transigir en el hecho, que provocar una crisis, que de ninguna forma interesaba al país.

La ética del señor Gil Robles, en este respecto, no responde al sentido de la República del 14 de abril. Porque esta República, afortunadamente para ella, no es la del señor Gil Robles. Una crisis, por un hecho de tal naturaleza, no interesará seguramente, al país — a la parte del país que representa el jefe de la Ceda: grandes terratenientes, aristócratas, plutócratas y vaticanismo o jesuitismo —, pero sí que interesaba y mucho, a la mayoría del país, formada por hombres de conciencia y de dignidad, por ciudadanos de historia transparente y de honradez acrisolada.

Y lo que interesaba, entonces, como ha interesado, luego, a la Ceda, era no salir del Gobierno, mientras se pudiera mantener en él.

Pero lo que no es de razón...

JOSE GAYA PICON

PAISATGES DEL MON

El far de Roca dels Llops

El far de Roca dels Llops està situat en el lloc més perillós de la costa anglesa. Setmanes enteres ha estat incomunicat amb el món. La seva silueta severa evoca la vida dramàtica dels seus guardadors; vides perdudes en l'infinit del mar.

—INTERESSANT! No gaei pesetes en perfumeria envassada. Provi els granel de la Perfumeria Torrellas.—Ciudadans, 4.—Tel. 302. Colònies, locions, cremes, polvos, essències, brillantina.

A casa ha arribat un infant

A la casa ha arribat un infant. Passat el trasbals joiós del primer període, la vida purament vegetativa esdevé més complexa i prometedora. A les funcions primàries de menjar, dormir, s'afegeix l'aprenentatge successiu de l'ús dels membres i els òrgans. Els sentits s'exerceixen i s'afinen; les carns, transparents encara, continuen donant a contrallum suaus coloracions rosades, però els músculs sostenen el cos i el transporten més o menys tentinant. Els braços ja es coordinen; les mans, els dits, agafen una traça imprevista, que cada dia sobta una mica. Ara els punys ja es clouen, i el nen o nena abraça, estira, arrapa, llença, pren.

A poc a poc s'ha anat creant un principi de consciència. De primer la percepció de l'espai i l'ensinistrament dels ulls i el tacte. L'infant percep els objectes i els situa; estableix perspectives; combina i mou tot allò que troba a l'abast. Els esdeveniments del seu món són puerils encara; però les coses que desvetllen un record o creen un hàbit, o responen a un desig, ja li proporcionen una excitació que sol traduir-se sorollosament. I, mentrestant, es comença a teixir la xarxa finíssima de la memòria futura; aquella que després establirà les relacions més subtils entre les idees, i tal vegada determinarà agudeses imprevistes.

Un dia —aviat— el nen o la nena corre ja, i fa anar en dolina un món més vast. Ara fins les baluernes més sorprenents són remogudes o inquietades... La mare s'embadaleix. El pare, de sensibilitat més recòndita, tal vegada no en parla gaire, però en l'observació aparentment freda, gairebé com una anàlisi científica, cova una gran passió satisfeta que el sorprèn el mateix. Examina els moviments i reaccions de la vida tendra com aquell que esguardés un animal; el fill, sobretot el primer, li és una joguina de persona gran que li ocasiona reflexions profundes, molt sovint informades. Però malgrat la contenció imposada per una disciplina interna la lògica conscient cedeix un dia, i l'alegria esclata i es renova per un fenomen novell: l'infant parla. I per molt que un fet semblant era previst promou altra vegada admiracions.

A tot arreu del món, els infants petits que rompen a parlar tenen un idioma limitat, ancestral; diuen pocs monosíl·labs, formen repeticions onomatopèiques, criden. El crit, de primer gutural, s'amplifica. Apareixen de manera progressiva les inflexions i les modulacions. El to, l'accent, no es donaran encara; arriben en estadi més madur de l'evolució infantívola. Però aquell idioma rudimentari, simple, ja és una manifestació exterior

CASA EL Poble DE BLANES

Diumenge, a les 11 del matí, el diputat per Girona senyor

MIQUEL SANTALO

donarà una conferència amb el tema:

Política d'Esquerres

Republicans: No deixeu d'assistir-hi.

DIBUIXOS DE "L'AUTONOMISTA"

—En els seus ulls deu ésser un home gran.

—Vois dir?

—Vinguin senyors... El capità té d'ésser el darrer en abandonar el vaixell.

voluntària d'intel·ligència. Per ell precisament, el fill comença d'afirmar-se home.

Quan li repetirem una paraula, de vegades la voldrà dir. De primer només en retindrà el final, o el so més viu. Després, si l'arriba a dir tota, li imprimirà deformacions gracioses que perduraran un grapat de temps. Escursarà, allargarà, tallarà, capgirarà els mots i les expressions fins a fer-les quasi intel·ligibles per als estranys. Altres cops, repetirà d'improvís una cosa sentida suau, o bé es prodigarà en llargues xerrades sense sentit per als altres, com un mer exercici de vocalització.

Però hi ha en aquest llenguatge universal de tots els infants algunes coses clares d'antuvi: a casa vostra —mostra—, el fill parla en català. No per cap consciència que no pot tenir ni per imposició aliena, sinó per llei natural, que posa cada llengua —bella o ruda, extensa o reduïda— a la boca petita dels marrecs. El fill —vostre, nostre— sense propòsit previ de ningú, diu pare, diu mare, diu aquí. Si parlés en una llengua diferent a la que sent de nosaltres, aquest cas impossible ens produiria esparverament, ens causaria una dolor terrible. Sense cap perjudici patriòtic, quan les pàtries tot just es creaven, els antics atribuïen a arts malèfiques parlar idiomes estranys.

Si no voleu torbar i pertorbar aquesta flama admirable, que vacilla i creix alhora, de la intel·ligència filial, heu de continuar el camí que naturalment ha emprat. A Catalunya, heu d'ensenyar-lo i educar-lo en català. Més tard, quan ja tindrà establert un bon fonament en la llengua pròpia, totes les altres llengües i disciplines seran assimilades amb profit. Però la inatenció o l'error en aquest aspecte, siguin quines siguin les vostres idees, no causaran altra cosa

que maldecaps al vostre fill quan serà gran.

No es tracta ja de deures patriòtics, ni d'interpretació del patriotisme verament respectable, sinó del vostre propi interès. I per a sostenir en tots els temps l'ensenyament en el nostre idioma fins us resultarà beneficiós que entreu a formar part de la Protectora de l'Ensenyaça Catalana.

Si no teniu motius més elevats per a seguir aquest consell, sentiu-vos almenys pares egoistes: escolteu com parlen els vostres fillets, o bé mireu com juguen els més grans amb els vostres llibres. Observareu que, quan comencen a confegir, tant se val quin és l'idioma dels llibres: ells aprendran el dibuix de les lletres i les pronunciaran en català, amb les as i les es obertes, i més tard també tindrà accent català tota paraula dita per ells.

I és que, de nord a sud, d'oest a est, fins i tot més enllà de la Catalunya estricta, a qualsevol país i sota qualsevol règim, els fills dels catalans parlen en català i porten per bandera el nostre llenguatge. I aquest idioma que floreix als llavis dels nostres fills no ha d'identificar-se amb cap Estat ni amb cap institució política per a esgotar el seu cicle de vida, i incorporar aportacions perdurables a la cultura universal.

E. GRANIER BARRERA

« Vaya tronco!... »

Que a los dos, amigo Roca, unos de bastante poca... nos den trato de animal... ¡No está mal!... Pero algunos que conoces que pululen dando coces, sin que encuadrados estén... ¡No está bien!...

Tras una soberbia tunda, que nos unzan en conjunta que a borriquillos igual... ¡No está mal!... Pero que rumbiantes anden libremente, y se desmanden sin que lo evite haya quien... ¡No está bien!...

Que seamos "paíes d'empenta", o dos pájaros de cuenta, que para el caso es igual... ¡No está mal!... Mas que no sepamos, Roca, cuál es del asno la boca que rebuzna tan rebién... ¡No está bien!...

Que alguno, de gritar ronco, termine con "VAYA TRONCO", o sea un tal para cual... ¡No está mal!... Pero que algunas conejas no estén entre cuatro rejas per seculorum Amén... ¡No está bien!...

Que tres o cuatro catetos escupen así epítetos con desenvoltura tal... ¡No está mal!... Pero que haya mocoso que presume haciendo el oso sin que en los dientes le den... Esto, queridos lectores, señoritas y señores, ¡esto, sí, que no está bien!...

FIMEL

Nota del autor. — En el Dístico de Sonetos, publicado el 19 del actual, se deslizaron unas erratas que es conveniente subsanar.

El cuarto verso del primer cuarteto dice: "y aventa famas, siempre desbocado", debiendo decir: "y aventa

VUI DISSABTE - INAUGURACIÓ DE LA SENSACIONAL

EXPOSICIÓ DE RÀDIOS I RÀDIO GRAMOLES

DE LA FAMOSA MARCA MUNDIAL

LA VOZ DE SU AMO

públic podrà admirar i escoltar la gran col·lecció d'aparells, entre els quals destaca la darrera paraula de la tècnica i meravella del segle, el receptor que val 7.800 pessetes. ¡Es el prodigi de la ràdio!

CASA SOBREQUES. - Rambla, 23

Entrada lliure

Agències Oficials: JOSEP ESCATLLAR. - Rambla, 28. - T. SOBREQUÈS. - Rambla, 23

ta famas, siempre descocado. La última palabra del primer terceto dice "arrendra" y ha de decir: "arredra"; y el verso final del mismo Soneto, en vez de "Este, lectores en el "Pont" ha de leerse: Este, lectores, es el "Pont"...

Bicicletes de regal

GRAN ASSORTIT DE BICICLETES PER A NENS I NENES

DURANT AQUEST MES, A PREUS BARATISSIMS

AL COMPTAT I A PLAÇOS

Albert Frigola

ALVAREZ DE CASTRO, 2 (Davant Banc d'Espanya) TELÉFON, 502

EDICTO

Don Pablo Baisells Morera, juez de primera Instancia de Gerona y su partido.

Por el presente Edicto hago saber: Que ante este Juzgado y Secretaria del que retendra, bajo el numero 121 de 1935, se ha promovido demanda de juicio declarativo de mayor cuantia, instada por el Procurador don Pedro Ciurana Bertran, en nombre y representacion de D. Carmen Llistosella y Calzada, viuda y vecina de Gerona, contra don Buenaventura de vinals y de Font, vecino de Barcelona y otros, entre los que se encuentran los ignorados herederos de don Manuel Llistosella y Calzada, de ignorado paradero, sobre reivindicacion de bienes y otros extremos con indemnizacion de danos y perjuicios.

Y por virtud del presente se empiaza a los referidos demandados — los ignorados herederos de don Manuel Llistosella y Calzada de ignorado paradero, para que dentro del termino de nueve dias y cuatro mas que se han concedido en razon a la distancia de la residencia de los demandados que la tienen fuera de este Partido Judicial, comparezcan en dichos autos personandose en forma; bajo apercibimiento que de no verificarlo, les parara el perjuicio a que hubiere lugar en derecho.

Dado en Gerona a diez y siete de diciembre de mil novecientos treinta y cinco. — P. B. — Pedro Ciurana.

Carnet

del radio-orient

RADIO BARCELONA

- 21.05. Orquestra Ràdio Barcelona.
21.30. — Emisio "Anis del Mono".
21.45. — Orquestra Ràdio Barcelona.
22.15. — Retransmissio des de València. Publicitat "Cifesa".
22.45. — Orquestra Ràdio Barcelona.
23.00. — "Confidències", per Josep Carner.
Continuació del concert.
23.30. — Programa de ballables en discos.

J. R. MADRID

21.00. — Cicle de conferències de divulgació dels problemes de l'economia nacional.

21.15. — Concert pel Sextet d'Unió Ràdio.

22. — Campanades de Governació.

22.05. — Cant flamenc, per Alfons "El Chozas" i Lolita de Triana, acompanyats a la guitarra per Pepe Flores.

Recital de cançons, per la cantant cubana Carmita Burguete, acompanyada al piano per Emili Grenet.

23.15. — Música de ball, transmesa des del dancing Satan.

—OTO flux, venes, gases, hules, termòmetres, bidets, xeringues a preus de fàbrica. — Ortopèdia Torrellas, Ciutadans, 4.

—VENDO coche "Rodster Ford" 13 HP. semi nuevo, propio para viajantes, a precio baratissimo. — Razon en esta Administracion.

CARBONS

La vostra calefacció i cuina vos donarà millor rendiment amb carbons de la casa

Julia Pallarés

Abans Bertran i Cia.

LA MÉS ANTIGA DE GIRONA

ANTRACITA, NOUS DE GALES, COK etc.

Magatzem: LA RODONA - Tel. 332 — GIRONA

Per encàrrecs: EXIMENIS, 8 porteria (Ave Maria)

AJUNTAMENT

NOTA DE L'ALCALDIA

Per tal de puntualitzar d'una manera que no deixi lloc a dubtes de cap mena, les condicions mitjançant les quals pot ésser permesa l'entrada a la ciutat de llet crua per règim diabètic de vells, malalts i criatures, aquesta Alcaldia fa públic que, d'acord amb el dictamen emés pel Centre Sanitari de Gerona el 22 de juny d'enguany, a petició de la minoria consistorial d'Esquerra Republicana i que acceptat i pres l'acord corresponent per l'Ajuntament, acord que fou comunicat a totes les minories municipals i fet públic per mitjà de la permsa, son les següents:

Sempre que el metge signant de la prescripció assegurí que existeix una vaqueria dins o fora del terme municipal de Gerona, que reuneix a bastament totes les garanties per al subministre d'una llet apte pel consum en cru, l'Alcaldia, en possessió de la demanda oportuna feta, disposarà que els tècnics hi facin la comprovació que s'escaigui a tenor dels articles 35, 42, 56, 58, 61 i 69 del vigent Reglament d'inspeccions. Aleshores l'esmentada autoritat municipal disposarà que en la Central Lletera Municipal on exclusivament haurà d'ésser recepcionada la llet en quest, oi sigui sotmesa a l'anàlisi físic-químico-bacteriològic conseqüent, perquè en cas d'ésser acceptable per a l'adequat consum, pugui ésser immediatament enflascada, tapada i precintada per al subministre al consumidor que n'ha de fer especial ús. Aquests flascos seran convenientment guardats a la temperatura de la cambra frigorífica i no podran eixir de la Central més que amb etiqueta especial que indicará e seu més elevat preu en relació amb la llet de general consum.

TEATRE ALBÈNIZ

AVUI, EL MES GRAN DELS EXITS

CLAUDE RAINS

MONTGOMERY & MISTERIO de EDWIN DROOD

ANUNCIO

Apertura de Cobrança de la Patente Nacional de circulació de automòbils para el primer semestre de 1936.

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 75 del vigente Estatuto de Recaudación, de 18 de Diciembre de 1928, el plazo voluntario para la adquisición y pago de la Patente Nacional para los contribuyentes comprendidos en los Padrones de esta Capital y su provincia así como los adicionales por dicho semestre y que lo fueron por alta en el anterior, será la primera quinceña del próximo mes de Enero haciéndose la advertencia de que según el apartado 5.º del artículo mencionado, la cobranza de esta Patente no se intentará a domicilio, debiendo los contribuyentes realizar su pago en las oficinas recaudadoras de su demarcación, con la advertencia de que transcurrido el día 15 de Enero próximo sin satisfacer la expresada Patente, incurrirán los morosos en el recargo del veinte por ciento que quedará reducido a diez por ciento si se realiza el pago dentro

de los 10 últimos días de dicho mes de Enero.

Lo que se pone en conocimiento de los contribuyentes del expresado impuesto a los efectos reglamentarios y con el fin de que no puedan alegar ignorancia.

Gerona, 20 Diciembre 1935. — El Tesorero de Hacienda, Ricardo de I. la.

Cuide usted su estómago porque es la base de su salud

Yo padecí también como usted, pero me curó el

DIGESTÓNICO

del Dr. Vicente VENTA EN FARMACIAS

DEL CARNET

A l'Institut Escola dels Italians, de Barcelona, ha finalitzat els seus estudis la senyoreta Iolanda Magaldí Priante, obtenint el títol de professora de l'idioma italià.

La nostra cordial felicitació, desitjant-li molts èxits en el seu professorat.

NOTÍCIES

Demà, a les onze del matí, tindrà lloc a la Casa del Poble de Blanes l'anunciada conferència del diputat i cap de la minoria d'Esquerra, senyor Miquel Santaló, el qual versarà sobre el tema: "Política d'esquerres".

Hi ha un gran entusiasme per a assistir a aquest important acte polític. De Gerona sortiran, uns amb tren i altres amb automòbil, molts republicans per tal d'acompanyar el nostre volgut amic.

L'AUTONOMISTA, sempre atent i entusiasta a servir la causa republicana, serà representat a l'acte per un dels seus redactors, el qual tindrà cura de la ressenya de la conferència, la qual publicarem en la nostra edició de dilluns.

Republicans gironins: assistiu demà, a les onze, a tan grandiosos acte dels ideals de Llibertat i República.

En el terme municipal de Celrà ha ocorregut un sensible accident d'automòbil.

Un autoòmnibus de línia de la companyia "Ribot, Font i Artigas", de Palafrugell, en venir a Gerona, ha topat violentíssimament contra un arbre.

L'accident ha estat degut a una falsa maniobra en evitar l'atropellar a un carro. De resultes de la topada hi han 13 viatgers ferits. Sortosament, tots ells lleus.

ATENCIO J. ROURA (a) XELET

Dirigir-se, Carrer de l'Estany núm. 8 i 12. — BANYOLES

El motor de l'autoòmnibus — un magnífic "Hispano" de 100 HP. — ha quedat destrossat.

En la recaptació voluntària propesos polítiques que es féu a Figueres, en sortir de l'acte del senyor Carles Pi i Sunyer, es recaptaren 300 pessetes, les quals han estat lliurades a la Comissió Pro-Presos.

En el mercat de bestiar boví celebrat avui a la nostra ciutat han entrat 500 caps, recaptant-se en concepte d'arbitri municipal 250 ptes.

Han estat denunciats diversos propietaris d'autos i camions per haver-los deixat completament abandonats a la via pública, essent penyorats per l'Alcaldia.

DEFENSUS CONTRA LA FEBRE

Alguns vasos de BOISSON BLANCHE de l'AABAT MAGNAT, fan descendir en poques hores la febre més elevada, dissipant totes les inquietuds. Amb la BOISSON BLANCHE, utilitzada amb èxits per moltes famílies des de fa 55 anys, guariran les més greus malalties: grip, sarampió, escarlatina, verola, erisipella, tifus, etc. El flascó per a preparar un litre val 3'20 pessetes a totes les farmàcies.

Ahí a la tarda, en l'express d'un quart de cinc, sortí de Gerona el nostre bon amic el diputat a Cortes, senyor Josep Mascort, el qual marxà cap a Burgos per a fer unes gestions a l'objecte de què puguin ésser traslladats d'una vegada a la presó d'aquesta ciutat Emili Riera, d'Amer, i els seus dos companys de reclusió, Serrat i Pey, d'Olot i Cornellà, respectivament.

A Roses, en el local d'actes del Pòsit Pescador, ha tingut lloc l'homenatge a la Vellesa del Mariner, repartint-se tres mil pessetes en llibretes de la Caixa de Pensions, entre quaranta-vuit vellets de la població, i concedí dues pensions vitalícies immediates a favor dels dos vellets Cristófor Ballesta i Miquel Lagresa.

A Blanes ha estat detingut per la guàrdia civil d'aquell lloc l'obrer veí de Malgrat Damià Gelpi Teixidor, de 18 anys, el qual s'ha declarat autor de les lesions causades al veí Francesc de Dios Amposta, la nit del 27 del passat octubre, el qual fou atropellat per aquell amb la bicicleta que muntava.

L'Ajuntament d'Anglès, que presideix el nostre amic senyor Salvador Costa, en la darrera sessió, complint totes les formalitats de la llei municipal, ha nomenat secretari de dit Ajuntament al nostre particular amic senyor Lluís Pont i Aulet, persona molt intel·ligent, el qual posseïx el títol corresponent per a exercir el càrrec, obtingut en l'Escola de la Generalitat, o sigui el de llicenciat en administració pública.

Felicitem a l'Ajuntament i a l'interessat.

El Gremi de Patrons Barbers i Perruquers de Gerona i comarques fa avinent al públic que tindran oberts els establiments el proper dilluns dia 23, a la tarda.

L'Orfeó Cants de Pàtria (Secció Cultural de l'Ateneu Social Democràtic) es complau en assabentar als seus amics i consocs, que el dimarts dia 24 d'aquest mes, a les 10 de la nit, donarà una audició de cançons nadalengues, per mitjà de l'Emissora local de Ràdio Gerona, retransmes des del saló d'actes de l'Ateneu Social Democràtic, sota el següent programa:

- I El Cant de la Senyera Millet
II La Pastora (popular), a l'unison (Secció de noies) B. Güell
III El desembre congelat (a dos veus d'homes i solo de tenor) B. Güell

Compra tota classe de mobles usats aixis com calaixeres, armaris, llits, matalassos, fins pisos entera, també balcons, portes, finestres, bigues, etc.

- IV Entre flors (soprano i armonium) A. Nicola
V Sant Josep i la Mare de Deu (popular a l'unison) E. Martí
VI La Sardana de l'Amor (a veus mixtes) amb solos de soprano i tenor) Baró Güel
VII Nadala (a solo de tenor i chor a l'unison) Ll. Rome
VIII El Pardal Pérez Moy
IX Les dotze van tocant E. Martí
X Adeste fideles (himne a solo de tenor, chor i armonium) J. Hayd

Solistes: Soprano Srta. A. Busquets. Tenor, Sr. J. Grabalosa. Armonium, Mestre Elisseeu Boix. Mestre Director, Josep Baró Güel.

PRO - PRESOS

Subscripció iniciada per a socórrer a les famílies necessitades dels empresonats sense distinció de filiació política.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes Suma anterior: 35.190'35 Ptes, 50 semana 1935: 157'50, Un fill de Cassà de la Selva: 25'00, etc.

Suma i segueix. 35.613'85 Ptes

SINAÍ INVENTO TRANSCENDENTAL. Evita el tifus, suprime el cloro, reduce cal y elabora aguas alcalinas curativas del estomago, higado, riñon e intestinos. Pida un ensayo gratuito durante un mes. CONCESIONARIO PARA CATALUÑA E. GALLUR LÓPEZ. Muntaner, 187. Barcelona. AGENTE EN GERONA CASA TORRENT. Ultònia 17, 12. Telf. 469.

A Sant Martí de Llàmana s'ha cremat una barraca propietat de Joan Oliveras Plantés i en la qual aquest guardaba la collita d'enguany de Gerratge.

El foc, malgrat els esforços inaudits dels veïns, no pogué ésser sofocat, cremant-se la barraca i tot el ferratge amagatzemat.

Les pèrdues es calculen en 15 mil pessetes.

Com a presunt autor del incendi ha estat detingut el conveí Miquel Bustins Vidal, sobre el qual han recaigut certes sospites.

—TRENCAIS: Aparells herniaris a preus sense competència. — Ortopèdia Torrellas, Ciutadans 4. — Tel. 302.

Ha estat detingut a L'Escala, Per Veli Farrés, de 30 anys, solter, pescador, el qual estava reclamat pel jutjat de Instrucció de Figueres.

L'Oficialitat del Batalló d'Assia número 2, prèvia autorització de l'Excelentíssim senyor Comandant Militar de la Plaça, ha cel. lebrat un àpat íntim a "La Barca" per tal de retribuir homenatge al Comandant senyor Felicià Montero, en ocasió de cesar en el seu càrrec de Major del Cos esmentat.

TOTES LES ONDES Receptodo "PHILIPS". Un aparell per a totes les ondes, a l'abast de totes les fortunes. Demani una demostració al Representant Oficial Philips. Representant Oficial: "CASA HERPU". — P. GIRBAU Ronda del Dr. Robert, 35 — GIRONA — Teléfon, 201

DISPEPSIA DOLOR DE ESTÓMAG ACIDEZ VÓMITOS INAPETENCIA DIARREAS DILATACION Y ULCERA DE ESTÓMAG. se curan con este famoso medicamento. Es inofensivo y de gusto agradable. SAIZ DE CARLOS. —SENYORA: Un bon perfum, un tractament de bellesa, a la Perfumèria Torrellas, Ciutadans 4. — Tel. 302.

Del senyor Francesc Busó hem re-
 un escrit amb motiu dels lamenta-
 fets ocorreguts, en la caseta d'ar-
 mes del Portal de Sant Pere, el pas-
 dia 18.
 En el seu comunicat el senyor Busó
 diu que la lletera de Sant Daniel,
 nyora Palahi, en entrar a Girona llet
 la seva propietat fou escorcollada

amb certa violència. En veure-ho el
 seu fill va correr en la defensa, amb la
 natural vehemència, pròpia del cas.
 Per aquest fet fou detingut i empre-
 sonat.
 El nostre comunicat, continua dient,
 que la "Associació de Leters" està fent
 treballs perquè sia immediatament alli-
 berat el detingut.

-12.347 - 14.029 - 28.003 - 8035 -
 23.889 - 8212 - 20.204 - 3215 - 1595
 33.890 - 7859 - 13.473 - 16004 - 5216
 30.702 - 34.708 - 21.018 - 12.714 -
 14.565 - 1813 - 21.837 - 14.258 -
 18.561 - 28.349 - 18.949 - 23.000
 11.124 - 21.239 - 443 - 7239 - 9081
 29.555 - 7522 - 2192 - 2388 - 1376
 -1841 - 12.080 - 4495.

EN EL PALAU NACIONAL
 Madrid, 21. El President de la Re-
 pública ha imposat al Nunci de S. S.
 Monsenyor Tedeschini el capell car-
 denalici. La cerimònia s'ha verificat
 amb tota pompa en el Palau Nacional.

EL SENYOR PORTELA
 Madrid, 21. El president del Consell
 de ministres, en rebre els perio-
 distes, els ha manifestat que no tenia
 cap notícia per a comunicar-los. Els
 periodistes li han dit que es dubtava
 en els cercles polítics de què el Govern
 tingués el decret de dissolució. El
 senyor Portela ha contestat que per als
 descreguts havia de referir-se a la frase
 popular de Sant Tomàs i que ja ho to-
 carien a les columnes de la "Gaceta".

Preguntat sobre la possibilitat d'una
 ampliació de Govern ha respost que ell
 sempre estava disposat a examplar la
 seva base per al bé de la República.

EL TRACTAT COMERCIAL AMB FRANÇA
 Madrid, 21. — Aquesta tarda a les
 set serà signat amb tota cerimònia el
 tractat comercial amb França.

BARCELONA

NOTÍCIES DE LA LOTERIA
 Barcelona, 21. — Se sap que el bit-
 llet corresponent al primer premi ha
 estat venut a la loteria Valdès. No se
 sap qui és el seu possidor, encara que
 es creu que va ésser comprat per un
 corredor de Borsa el qual el va tra-
 metre a Tarragona. Els bitllets
 corresponents al centenar han estat
 comprats tots per les botgues dels voits
 de la Boqueria i carrer de Sant Pau
 les quals els han distribuït profusa-
 ment.

El setè premi ha estat venut en
 l'Administració de Loteria de la pla-
 ca d'Antoni López. Se sap que el bit-
 llet va ésser comprat pel "Crédit Lio-
 nès". Es suposa ha sortit de Barce-
 lona i potser d'Espanya.

El tercer premi, com ja se sap, ha
 caigut a Lleida. Deu vigèssims del
 bitllets foren tramesos a Mollerusa i

els juguen, en participacions, em-
 pleats del ferrocarril del Segre i els
 guàrdies civils dels llocs de Balaguer
 i Benabarre.

LORD CHURCHILL
 Barcelona, 21. — Ha sortit en di-
 recció a Palma de Mallorca i Càdiç
 el conegut polític anglès Lord Chur-
 chill, acompanyat de la seva esposa.

DENUNCIA
 Barcelona, 21. — Ha estat presen-
 tada una denúncia per estafa contra
 l'agent de Borsa Joan Torroja. Aquest
 individu ha estafat a la Caixa d'Es-
 talvis de Villarreal més de 250 mil
 pessetes.

ESTRANGER

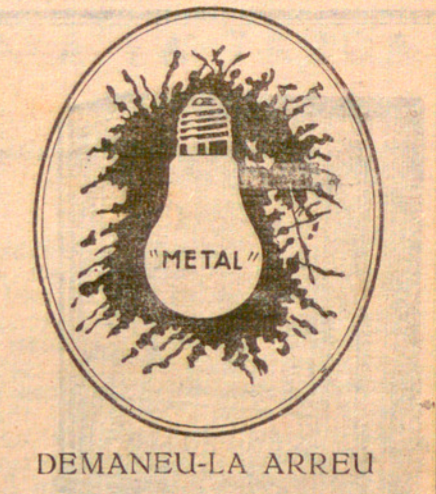
VIOLENT COMBAT
 Front del Tigré, 21. — Varis des-
 tacaments italians han sostingut un
 violent combat amb un grup d'etiops
 al sud d'Abbi Addi, en el Tembien.
 Els etiops es dispersaren, havent so-
 fert pèrdues importants. Els italians
 han tingut un sub-oficial italià i un
 askari morts i quinze soldats metro-
 politans ferits.

PERIODISTES EXPULSATS
 Addis Abeba, 21. — El periodista
 alemany Aharound El Rachid i el
 Dr. húngar Farago, han estat expul-
 sats acusats d'exercir espionatge. Ha-
 vien instal·lat una estació radiofòni-
 ca clandestina.

20 QUILOS D'OR I 191 DE PLATA
 Roma, 21. — El cap del Gabinet
 del Ministeri de la Guerra ha lliurat
 al Secretari general l'oferta que el
 personal militar i civil del Ministeri
 ha fet a la pàtria i que es compon
 de 20 quilos d'or i 191 de plata.

UN CENTENARI QUE ES CANSA DE VIURE
 Sofia, 21. — Un vell de 110 anys
 ha intentat suïcidar-se, segons ha
 declarat perquè estava cansat de la
 vida. Es disparà un tret de fusell al
 cap que solament el ferí lleument.

MARCA DE GRAN PRESTIGI

DEMANEU-LA ARREU

i segons els metges guarirà en breu
 d'aquesta ferida.

EL GRAN CONSELL FEIXISTA
 Roma, 21. — El Gran Consell Fei-
 xista que es reuní a les onze de la
 nit acabà les seves deliberacions a la
 una i mitja de la matinada.

Segons el comunicat facilitat a la
 sortida, el Gran Consell examinà la
 situació política tal qual es presenta
 a conseqüència de la negativa brità-
 nica a les proposicions de París de-
 gudes a la iniciativa de França.

Fou votada per aclamació una or-
 dre del dia en la qual el Gran Consell
 Feixista comprova davant la des-
 orientació i contradicció manifesta-
 des en la conducta dels països sanc-
 cionistes, que el poble italià es manté
 increbentablement unit en la ferma
 defensa del seu dret i que pel plebi-
 scit de l'or ofereix una prova im-
 ponent de la seva voluntat a resistir
 i a vèncer.

El Gran Consell envia la seva sa-
 lutació als soldats i "camises negres"
 que combaten valentment a l'Àfrica
 Oriental per a la causa de la civilit-
 zació i per les exigències de la segu-
 retat.

Afirma que la Itàlia feixista con-
 tinuarà amb decisió inflexible fins a
 aconseguir els objectius fixats pel
 Duce.

El Gran Consell escoltà al senyor
 Volti, el qual declarà que els orga-
 nismes sindicals del règim feixista,
 englobant a industrials, agricultors i
 obrers de la indústria i de l'agri-
 cultura, després d'un mes de setge
 econòmic afirmen el seu esperit de
 disciplina i la seva voluntat de re-
 sistència i que les masses organitza-
 des es consoliden a mesura que es
 prorroga la vana temptativa d'ofe-
 gar Itàlia. En aquestes circumstàn-
 cies, els productors italians realitzen
 la independència econòmica del país,
 alliberant-lo cada vegada més de la
 seva dependència de l'estranger. Afe-
 gi que els productors es proposen in-
 tensificar la seva activitat particu-
 larment en el que respecta als preus
 de cost i preus de venda, per a re-
 forçar el sistema corporatiu i dupli-
 car la política econòmica d'aquest
 moment suprem.

El Gran Consell Feixista es reunirà
 novament el 18 de gener.

**CONTRA ELS JUEUS CO-
 MUNISTES**
 Sofia, 21. — Per ordre del Ministeri
 de l'Interior han estat dissoltes dues
 organitzacions jueves de tendència
 comunista.

José Escatllar
 Material Eléctrico.
 Bateria de cocina.
 Artículos para regalo.
 Lámparas «METAL».
 Rambla Libertad, 28 y 30
 GERONA

—ESPLENDIDO PISO PARA AL-
 QUILAR. — Cinco habitaciones. — Sol
 todo el día. 70 ptas. Agua comprendi-
 da. Nueva del Teatro, 3, pral.
 Telèfons de L'AUTONOMISTA:
 121 - 486 X

PER TELÈFON

MADRID

- WIFA DE MADRID**
SORTEIG DE NADAL
 Madrid, 21. — En el sorteig extra-
 ordinari verificat aquest mati a la
 capital de la República, han resultat
 remats els números següents:
- LA GROSSA, 15.000.000 DE PESSE-
 TES, NUMERO**
 5.888 Barcelona-Madrid
- SEGON PREMI, DE 6.000.000 DE
 PESSETES, NUMERO**
 18.108 València
- TERCER PREMI, DE 3.000.000 DE
 PESSETES, NUMERO**
 29.819 Lleida-Madrid
- QUART PREMI, D'1.000.000 DE
 PESSETES, NUMERO**
 1.853 Madrid-Guadalajara
- CINQUE PREMI, DE 500.000
 PESSETES, NUMERO**
 18.136 Alcoy
- SEISE PREMI, DE 250.000 PESSE-
 TES, NUMERO**
 1.122 Barcelona-Madrid
- SETÈ PREMI, DE 150.000
 PESSETES, NUMERO**
 28.636 Barcelona
- VUITENS PREMIS, DE 100.000
 PESSETES, NUMERO**
 28.295 Barcelona-Masnou
 4.937 Madrid-La Línea
- NOVENS PREMIS, DE 75.000
 PESSETES, NUMEROS**
 25.151 Barcelona
 27.869 Barcelona
- DESENS PREMIS, DE 60 MIL
 PESSETES, NUMEROS**
 7.973
 13.043
 16.575 Barcelona

**ONZENS PREMIS, DE 50 MIL
 PESSETES, NUMEROS**

19.571
 9.684
 95 Barcelona

**DOTZAUS PREMIS, DE 25.000
 PESSETES, NUMEROS**

5.903
 8.605 GIRONA
 30.802
 19.498 València
 31.238 Barcelona
 22.866
 28.389
 26.929
 23.889 Barcelona
 14.171 Barcelona
 2.913 Barcelona
 32.691 Barcelona

**ALGUNS DELS NUMEROS PRE-
 MIATS AMB 10.000 PESSETES**

20.350 - 4971 - 28.548 - 5900 - 19.893
 5254 - 5015 - 9424 - 15.477 - 12.564
 7220 - 31.142 - 1924 - 1105 - 21.774
 28.709 - 12.246 - 4081 - 5093 - 5903
 -8605 24241 - 6028 - 8403 - 11.400
 -3560 - 4880 6053 - 18.340 - 29301
 -813 - 14.559 - 29.341 - 4089-19243
 21.345 - 34.132 - 30.512 - 34.205 -
 34.449 - 24.575 - 30.124 - 18.315 -
 34.87 - 25.025 - 20.783 - 1041-4943
 30.444 - 24.811 - 33.025 - 1935 -
 13.094 - 3757 - 512 - 23.755 - 2697
 1023 - 15.747 - 30.035 - 29.023 -
 25.122 - 19.387 - 33.557 - 21.592 -
 17.458 - 28.804 - 24.444 - 1557 -
 10.344 - 31.800 - 2852 - 18.797 -
 20094 - 31.238 7741 - 4126 - 1489 -
 19.548 - 27.724 - 20.319 - 2544 -
 28.440 - 3389 - 18.022 7835 - 17.831
 31.255 - 31.255 - 12.140 - 8304 -
 19.577 - 28.863 - 1039 - 2301 18.244
 14.212 2105 - 87 - 31.364 - 12.847 -
 2440 14101 - 19.196 - 22.701 - 9024
 -16.412 28.513 - 29.951 - 33.881 -
 11.091 - 34.242 - 1392 - 54 - 488 -
 14.430 - 6058 - 9006 - 14.088 - 4090
 22.876 - 14.109 - 8097 - 1059 - 9113

**i Amas de casa!
 i Cuidad vuestra vista!**

utilizando para vuestras labores y lectura suficiente
 luz. Un alumbrado eficiente conserva la vista y facilita
 el trabajo. Lámparas Osram-D, de 40 y 65 Deca-
 lúmenes de luz son las ideales para el hogar. Sólo
 consumen 35 y 52 vatios. Emiten hasta un 50% más de
 luz que las anticuadas de filamento recto. Lámparas

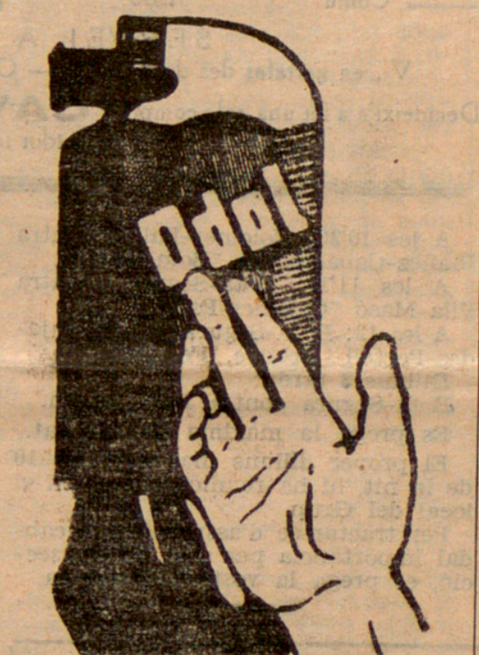
OSRAM-D

le darán un aumento de luz sin mayor gasto.

OSRAM, Apartado 251, Madrid

Mándenme gratis su folleto
 ilustrado de 32 páginas
 "La buena visión"

Nombre: _____
 Población: _____
 Calle: _____
 Provincia: _____

**Con el uso
 combinado de
 elixir y pasta
 conservará los
 Dientes
 Blancos y
 Brillantes**

Pada siempre

Peninsular Grand Hotel
 Dies 24 de desembre **Revetlla de Nadal**
 de 10 a 12 de la nit i 25, Dia de Nadal, de 5 a 8

GRANS BALLS D'OBSEQUI
 que ofereixen Peninsular Grand Hotel i Granja Savoy als seus
 clients, amb motiu de les festes nadalenques.

**Entrada lliure. - Consumicions a preus corrents
 Orquestrines «Excelsior's» i «New Jazz Baby».**

En preparació: Grandios Reveillon de fi d'any. — Es re-
 serven taules en el «bureau» de Peninsular Grand Hotel.

Ràdio 1936

El millor aparell d'Europa

Ràdio Castilla

TOTES LES ONDES :: TOTS ELS VOLTATGES :: TOTS ELS PREUS

Vegi aquests aparells de precisió

ABANS DE COMPRAR, COMPARI UN

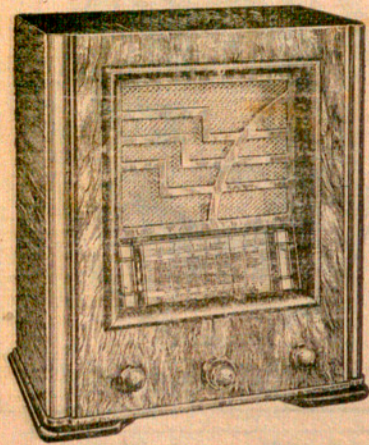
Ràdio Castilla

6 vàlvules Pts. 595 LLARGS TERMINIS

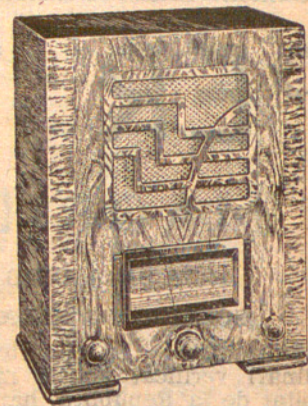
DISTRIBUIDOR:

RADIO UNIVERS - Manuel Pla

Plaça Marquès de Camps, 1. - GIRONA

Totes ondes Pts. 850 CANVIS sense competència

ESPORTIVES

FUTBOL

El Banyoles F. C. a Salt
La S. E. Jovent d'Ara, de Salt, ha concertat un partit amistós pel dia de Nadal amb el novell club militant a la segona categoria ordinària, Banyoles F. C. el qual no duptem serà de l'agrat de l'afició saltenca, car fa temps que no ha vist jugar a l'entusiasta onze banyolí.

També està fent gestions per tal de que, el dia de Reis pugui venir una selecció d'un club de primera categoria.

Campionat amateur. — Arbitre i partit per a demà a Girona-Costa Brava: Vinyes

L'equip que arrencarà l'amateur del Girona F. C. demà a l'Estadi de Vista Alegre, a dos quarts de tres de la tarda, per a jugar de campionat comarcal contra la S. D. Costa Brava de Port-Bou, serà el següent: Vilagrà; Bosch, Balgas; Tries II, Sancho, Dalmau; Serrano, Henche, Pruneda, Garcia i Xifra. Suplents: Amat i Urquia.

PILOTA BASCA

Partits per a demà diumenge:
A les 8 matí: Pujades-Portell contra Pol-Gauxia. Arbitre, Junta.
A les 9'45: Colomer-Paltré contra Colomer -Muñoz " Ibañez-Cabarroques.

CAVES GIRONA

JOAN MARAGALL, 1 - CANADE S, 15 (POPULARMENT CONEGUT PER CARRER DE L'HOSPITAL)

Establiment destinat exclusivament a la venda de VINS i OLIS DEL CAMP DE TARRAGONA

CAVES GIRONA té organitzat un acurat servei a domicili. PREUS

OLIS	Extra superior	2'10 ptes. litre	VINS	Priorat negre superior	0'65 litre
	Fi	1'90 " "		" daurat	0'60 " "
	Comú	1'80 " "		Blanc	0'55 " "

SERVEI A DOMICILI

Vi, en garrafes des de 4 litres. — Oli, en flascons-cantirs des de 4 litres.

Decideixi's a fer una sola compra i **CAVES GIRONA** serà el seu proveïdor insubstituible.

A les 10'30: Colomer-Paltré contra Ibañez-Cabarroques "Bota-Segura.

A les 11'15: Bota-Segura contra Vila-Masó "Colomer-Paltré.

A les 12: Bota-Segura contra Pujades-Portell, Arbitre, Ferrer.

Dilluns 3 tarda: Bota-Segura contra Bahi-Perich.

Es prega la màxima puntualitat.

El proper dilluns dia 23, a les 10 de la nit, hi ha reunió general en el local del Grup.

Per tractar-se d'assumptes de cabdal importància per a la nostra secció, es prega la vostra assistència.

Excursionisme

La Secció Excursionista del Club d'Atletes Units, posa en coneixement dels seus socis i amics, que per a demà diumenge, dia 22, ha organitzat una excursió matinal a Sant Grau, passant per Sta. Afra, qual hora de sortida i punt de reunió és a les sis del matí, i de davant de l'estatge social del Club (Ballesteries 5). Es retornarà a la nostra ciutat pels volts de les dotze del migdia.

BILLAR

Tots els resultats anteriors. - El principi de la interessant final

Se'ns han avançat uns quants resultats de les passades vetllades billarístiques del campionat a una banda:

Carandell 50-58-7-0'86

Fornells 43-57-3-0'75

Un partit en què es podia fer més bon promig, Carandell en tot moment anà al cap del tantejador i sortí de la forta reacció final de Fornells o si no aquest hauria sofert una forta derrota.

Mas 14-29-4-0'48

Ferrés 50-29-11-1'72

Un admirable partit a càrrec de Ferrés, que obtingué la victòria més rotunda i aclaparant de tot campionat a una banda. Fora Morillo-Fornells, no havíem vist encara cap tan grossa derrota. Ferrés féu un bon

promig i bones entrades. Mas estigué en pla desencertat.

Vila 50-28-10-1'78

Pla 28-28-5 1'—

Pla en perdre aquest partit perdé també les possibilitats d'anar a la final, i féu una partida com les que ell ens té acostumats en aquest campionat. Vila féu un bon partit portant a cap esplèndides jugades. Un bon promig.

Vilà 50-51-6-0'98

Busquets 32-51-4-0'60

Vilà en aquest altre partit no féu cap depuració del bon joc que posseïx. Busquets jugà sense afició, sense tirar-se i així creiem que féu realment Vilà, amb aquest partit. Vilà ha acabat el campionat imbatut, quedant campió del seu grup.

Garcia 50-47-6-1'06

Vilar 34-46-3-0'73

Un mal partit que no donà res de sí. Garcia guanyà per més joc. I Vilar, amb aquesta derrota, ha acabat impuntuable.

—CITROEN 5 HP es ven. — Raó, Pl. Marquès de Camps, 19, bar.

RESTAURANT

CASA JOAN

ESPECIALITAT EN LA PAELLA VALENCIANA I POLLASTRE A L'AST.

Servei per a coberts i a la carta

Rambla de Sta. Mònica, 21-23

Telèf. 11692-15759. - BARCELONA

—LOCAL de 83 metres quadrats, per a llogar. — Carrer Juli Garreta, 18 (prop de l'estació de Sant Feliu). — Raó, Lorencana, 45-1.er.

AZAÑA SU POLÍTICA EL EJÉRCITO Y LA GUERRA

128 Pàgines. — UNA PESETA

Por Juan García Morales, Presbítero

Hipócritas, Farsantes . . . . . Ptas. 1'50

Tres años de lucha . . . . . » 2'00

El Cristo Rojo . . . . . » 3'00

Por Fermín Galán

La Barbárie Organizada . . . . . Ptas. 5'00

Nueva Creación . . . . . » 3'00

Cartas Políticas . . . . . » 2'50

PIDASE EN LIBRERIAS, KIOSCOS, O DIRECTAMENTE

SERVIMOS CONTRA REEMBOLSO

EDITORIAL CASTRO, S.A.

CARABANHEL BAJO (Madrid)

D. K. W.

el coche que cada día se impone por su elegancia, confort y seguridad absoluta. Patente 70 Ptas. - 7 HP fiscales. - Consumo 6 1/2 litros por 100 kilómetros. Su admirable tracción delantera es una garantía sobre asfaltos resbaladizos, calles mojadas y curvas peligrosas

D. K. W.

4 ruedas independientes. - Rueda libre. - Amortiguadores hidráulicos. - 2'60 metros de distancia ejes. Es el coche que usted necesita.

ERNESTO MARTINEZ

Carretera Barcelona, 1 y Alvarez de Castro, 2. — GIRONA

FULLETÓ DE L'AUTONOMISTA Núm. 12

R. ORTEGA Y FRIAS

La Casa de Tócame-Roque

(Con autorización de la Editorial Castro, S. A., Carabanchel Bajo, Madrid)

—Hace seis que la perdí.
—Gran desgracia.
—Nada tengo que agradecer a la fortuna.
—¿Y cómo os arreglaréis para cuidar al herido? Supongo que no podéis permanecer a todas horas a su lado.
—Imposible.
—Tampoco es prudente que deis a conocer a nadie este secreto, porque una indiscreción, una ligereza os costaría muy cara.
—Ya lo sé.
—Os habéis metido en mal negocio, señor Jacinto, y la culpa es de vuestro carácter. Muchos vecinos tenéis, y más de la mitad curiosos en demasía.
—Me guardaré de ellos.
—¿Queréis enseñarme la espada del que calificáis de asesino?
Y también la ropa de la víctima. ¿Cómo he de tener reservado nada para vos?
Y en examinar la ropa y la espada se entretuvieron.
De vez en cuando se acercaba el doctor a la cama y pulsaba a don Juan.
Las horas pasaron, ya con brevedad, ya con lentitud, según que el objeto

de la conversación era más o menos interesante.
Desplegó la aurora sus sonrisas.
El doctor Sarmiento recetó.
—Id en busca de este medicamento —dijo—, y entre tanto esperaré para que el enfermo no esté solo.
—Es demasiada bondad...
—Haced lo que os digo.
Tomó el joven la receta y un vaso, y salió, volviendo al cabo de media hora.
El doctor, siempre con la misma calma, se puso en pie, tomó su capa y su sombrero, y dijo:
—Volveré esta tarde a la una.
—Cuándo bien os parezca.
—Os deseo toda la felicidad que merecéis.
—Gracias.
—Y no olvidéis que es peligroso dejarse llevar de los primeros impulsos, ni confiéis en que os sacarán de los lances apurados vuestro valor, vuestro ingenio o vuestra astucia, pues contra el valor está la alevosía y el disimulo, y contra el ingenio la maldad de los que no tienen conciencia.
—¡Vive Dios! —exclamó desesperadamente Jacinto cuando estuvo solo—.

Ahora caigo en la cuenta de que este hombre ha podido aprovechar mi ausencia para escurrirse todo, y si ha visto la ventana y calculado que no puede dar a la calle, y observado la circunstancia de que está cerrada con llave... ¡Oh!... ¡Ya debe haber adivinado mi secreto!

CAPITULO V

EL CRIADO EMPIEZA A DAR PRUEBAS DE SU ASTUCIA

Tomás, que no era dormilón, dejó la cama muy temprano, cuando despuntaba el día, santiguóse, tomó su capa y su sombrero, y dijo:
—Manos a la obra, porque el negocio promete. Ahora duerme mi señor, y nadie me estorba ni se ocupa de mí. Y salió de la casa.
No transitaba por la calle de Belén alma viviente.
La ocasión no podía ser más propicia para lo que intentaba el criado, de quien ya hemos dicho que era observador y astuto, travieso, ambicioso y con poquísima conciencia.
Llegó al sitio donde había encontrado la espada y el sombrero, y favorecido por la luz del día, pudo ver lo que no había visto la noche anterior, una gran mancha de sangre en el suelo, que muy pronto desaparecía al removerse con las pisadas de la tierra, porque las calles no estaban empedradas.
—Una prueba más—murmuró—; pero el hombre que aquí debió caer, probablemente herido, ¿por dónde se fué?

Esto es lo que necesito averiguar, pues aunque parece que nada me importa, puede interesarme. Noche de raros sucesos fué la pasada, y yo cometería la mayor de las torpezas si no diese importancia a lo más insignificante. ¿Ha llegado el día tan deseado? Es posible, y bien merezco que la fortuna me proteja, porque bastante tiempo he sufrido.
Siguió calle arriba, paso entre paso y con la mirada fija en el suelo.
Muchas huellas de pisadas encontró; pero ninguna otra mancha de sangre. Luego retrocedió, examinando las paredes y las puertas, y llegó hasta la calle del Barquillo.
Detúvose allí.
Volvió la cabeza a uno y otro lado. Su esperanza se desvaneció.
Reflexionó, caviló; pero en vano, puesto que no tenía donde adivinar. Después de algunos minutos volvió a ponerse en movimiento.
Llegó hasta el atrio del monasterio de las Salesas Reales, retrocedió, tomó hacia la derecha, y luego en sentido contrario.
Yendo y viniendo pasó media hora.
—¡Por el infierno! —exclamó—. ¿Tendré que darme por vencido?
Quiso la pícar casualidad que cuando pronunció estas palabras se detuviese a la puerta de la casa de Tócame-Roque.
Siguió mirando al suelo, y de repente brillaron sus ojos con el fuego de la alegría.
Acababa de descubrir en el escalón de piedra dos o tres muy pequeñas manchas, que parecían gotas de sangre.

Allí había tenido que detenerse Jacinto para abrir la puerta, y bien pudo suceder que cayese alguna sangre.
Para ver bien y aún tocar sin infundir sospechas, puso Tomás un pie en el escalón, inclinóse y fingió que se arreglaba un zapato.
—Sí, es sangre—murmuró con tono de la más viva alegría—, y aunque el caballero herido no habita en esta casa, pudo suceder que lo socorriese algún vecino. ¿Por qué no he de entrar?
A nadie se veía por allí en aquellos momentos.
El criado atravesó el portal, en cuyo piso húmedo, negro y reblandecido no era posible que encontrase lo que buscaba.
Subió la escalera sin descubrir ninguna otra mancha de cangre, y volvió a bajar.
—Me sobran medios—decía—, para hacer averiguaciones, puesto que no todos los habitantes de esta casa me son desconocidos.
Una vez en la calle, se detuvo, preguntándose si algo le era posible hacer en aquellos momentos, y cuando iba a alejarse, oyó ruido de pasos, volviendo la cabeza y viendo que un hombre salía de la casa.
—¡Cuernos de Satanás! —exclamó el sirviente.
Y retrocedió mientras recataba el semblante con el embozo.
Con afán indescriptible fijó la mirada en el hombre que salía y murmuró: —¡El doctor Sarmiento!
Efectivamente, el médico se retiraba, como ya sabemos, después de haber dado instrucciones a Jacinto y de ha-